

Posudek diplomové práce

JUDr. Milan Tomeš

Studentka paní Eva Lepší, dále jen studentka, si jako téma své diplomové práce zvolila „Domácí násilí z pohledu trestního práva“. Práci jsem hodnotil po stránce materiální a formální.

Vyhodnocení formální stránky práce zahrnuje zkoumání, zda práce vyhovuje rozsahem, způsobem nakládání s citacemi, bohatostí zpracovaných pramenů a zpracováním technické stránky. Práce má 96 stran vlastního textu. Trestně právní otázky se rozebírají na stranách 28 až 80. Tím se řadí mezi práce, které naplňují hranici stanovenou pro minimální rozsah textu.

Práce z hlediska počtu znaků na řádek i počtu řádek na stránce se jeví uspokojivě zvládnutou. Text je do určité míry přehledně členěn. Obsahuje vlastní text, závěr, cizojazyčné resumé, seznam literatury i další předepsané náležitosti. S českým jazykem nakládá studentka volně, ne zcela střídavě. Styl práce není suchý, věcný ale až žurnalistický květnatý plný nejednotných konstrukcí n. popírajících český jazyk.

Práce s citacemi je přijatelná jen do určité míry, není důsledná. Označují se přejaté myšlenky velmi opatrně, je ponechán velký prostor k nejistotě o jejich původu. Studentka připustila značné pochyby o rozsahu přejatého textu.

Studentka pro potřeby práce zpracovala řadu zdrojů. Výčet zahrnuje 13 monografií, 39 internetových materiálů, 21 zákonů, 34 judikátů soudů. Cizojazyčné zdroje práce neobsahuje. Celkově hodnotím množství použité literatury zejména s ohledem na počet monografií jako velmi uspokojivé. Vytknout je třeba použití přednášky a ne odborných zdrojů aktivistických organizací.

Obsahové hodnocení se věnuje způsobu naplnění práce textem. Zkoumá, zda je text logický, provázaný a přínosný. Zkoumá, zda nejde o prostě převzaté nebo popisné stati, které netvoří ucelený provázaný celek.

Autorka zahajuje práci zkoumáním pojmu násilí, domácího násilí a možnosti jejich definice. Část první začíná konstatováním, že zákonná definice neexistuje. Následně se autorka zamýšlí nad rozsahem pojmu a jeho vymezením v rámci organizací věnujících se dané problematice. Zmiňuje přípravu definice pro potřeby občanského zákoníku.

Autorka v další tzv. historické části vyjadřuje názor, že se ženy po druhé světové válce chtějí dostat do veřejného života a politiky, ekonomicky se osamostatnit vystoupit ze stínu mužů. Pro tento názor, ale nepřináší žádný argument a dle mého názoru je odrazem zcela subjektivního pojetí dějin, kdy autorka přehlídí události devatenáctého století u nás reprezentované především národním obrozením. Autorka zde necituje žádné odborné zdroje.

Autorka v rámci pokusu o určitý dějinný milník tématu pracuje s případem osoby Francine Hughes z roku 1977, kterou autorka označuje jako tvář domácího násilí, kdy takto činí opět bez uvedení zdroje a důvodu použití. Dále se popisují detaily případu, kdy sympatie autorky je zřejmá, označuje ji křestním jménem. Jako další milník je pojímán počín WHO z roku 2002.

Autorka navazuje skokem v čase a oboru, poměrně neústrojně vývojem v ČR a zakotvením trestného činu týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě. Autorka současně tvrdí, že do té doby byla reakce zákonodárce nulová. Tento závěr opět postrádá označení zdroje. Následuje zmínka o pomoci oběti trestné činnosti údajné obecné existenci intervenčních center. V textu je navíc věta, která zřejmě v rámci úpravy ztratila smysl (str. 18, 2. odstavec). Samotný název kapitoly 2.2 „V ČR“ je kuriózní.

Autorka pokračuje zdravotním a ekonomickým faktorem násilí ovšem stále v kapitole o historii. Tato část textu pokračuje rozbořem nákladů zdravotního pojištění, kde cituje instituci proFem. Citovat aktivistickou organizaci jako zdroj pro odbornou práci se jeví jako diskutabilní. Přínos této části je velmi sporný.

Další, třetí část je věnována identifikaci domácího násilí. Autorka si vytkla za cíl rozebrat v této části diagnostické a definiční znaky domácího násilí. I zde pokračuje neústrojnost textu, stylová nekázeň a nedůslednost v citační povinnosti. Nejprve se snaží o identifikaci násilí podle znaků. Následně se věnuje identifikaci podle charakteru. Opětovně se jako zdroj užívají materiál podpůrných organizací, ačkoliv jejich odbornost je sporná. Přínos této části je velmi sporný. Část čtvrtá se zabývá typologií osob. Ani tato část není částí právní. Přínos této části je také velmi sporný.

Teprve část pátá, na straně 28 se počíná věnovat podstatě tématu diplomové práce. Po obecném úvodu se autorka věnuje problematice skrze judikaturu soudů. Citační nedůslednost je patrná i v tomto úseku. Autorka postupně zkoumá jednotlivé komponenty, předmět útoku, osobu blízkou, jinou osobu, pachatele, společné obydlí. Následně obrací pozornost ke znakům kvalifikované skutkové podstaty, pojednává zvláště surový nebo trýznivý způsob spáchání, způsobení těžké újmy na zdraví, spáchání nejméně na dvou osobách, páchaní po delší dobu, a další důvody pro použití vyšší sazby. Tato část se již vztahuje k tématu a je do značné míry odborným právním textem.

Část šestá se obrací ke skutkové podstatě týrání svěřené osoby. Metoda oproti části páté postupuje přes první dva obligatorní znaky skutkové podstaty. Zkoumá se objekt, objektivní stránka a dále předmět útoku a dále jednotlivé znaky skutkové podstaty. Část uzavírá pojednání vztahu ustanovení § 198 a 199 TZ. Slabinou je opět citační nedůslednost.

Část 7 se věnuje specifikům domácího násilí v trestním řízení. Zde autorka od trestního práva hmotného přechází k právu procesnímu. Tuto část hodnotím jako velmi slibnou ač rozhodně není čistě právním rozbořem. Slabinou je opět citační nedůslednost. Slabinou je i malá dotace pozornosti, neboť se končí stranou 66.

Část osmá je orientována na komparaci. Popisuje se právní úprava a obecně kriminologická situace ve Španělsku, zde skrze ryze české zdroje, originální pramen není použit žádný. Dále se text věnuje Slovensku. Navazující je úvaha o možnostech budoucí právní úpravy. Tato část obsahuje dojmy autorky a nelze je označit za obecně fundované postoje. Slabinou je opět citační nedůslednost.

Část devátá se zaměřila nemožnosti ochrany a prevence. Tato část obsahuje úvahu o zavedení specializovaných soudů, aniž by zvážila ústavní aspekty takového řešení. Ústava ČR to vylučuje. Pokud jde o část desátou tu si dovoluji nehodnotit vzhledem k její zcela mimoprávní povaze.

Z hlediska obsahového prokázala autorka zásadní schopnost shromáždit množství pramenů, které zpracovala s centrální myšlenkou. Pokusila se o multidisciplinární přístup. Práce ale takto

koncipovaná nemá tendenci k přirozené gradaci spíše osciluje mezi skutečně výtěžnými obsažnými a doplňujícími úseky.

Míra zastoupení jednotlivých dílčích témat není vyvážená. Logika řazení není zjevná. Autorka se tématu věnovala s obrovskou péčí a zaujetím ale nesoustředěně. Jednotlivé kapitoly nejsou zpracovány do odpovídajících srovnatelných podrobností. Informačně výtěžně jsou jen některé části. Jádru práce je věnována dostatečná část textu. Zásadní je rozsah použití judikatury.

Práci studentky celkově hodnotím jako vyhovující po stránce formální i materiální. Práce dokazuje, že studentka náležitě zvládla obor, znalosti dokáže použít tvořivým způsobem, je schopna za jednotným účelem vyhledat potřebné materiály, se kterými je schopna náležitě zacházet, slabinou je zapojování textů ne odborných, práce proto splňuje předpoklady očekávané od studentky pátého ročníku s výhradou.

Na základě shora uvedeného rozboru navrhuji hodnotit práci studentky s výhradou ústního projevu známkou dobře. U obhajoby by se měla studentka zaměřit na otázku speciálních soudů z hlediska kautel Ústavy ČR.

V Plzni dne 6.5.2024

JUDr. Milan Tomeš